

Anslagsbelastning och prognoser för Pensionsmyndighetens anslag

Budgetåren 2018–2022

PENSIONS
MYNDIGHETEN

Innehåll

Sammanfattning	i
Inledning.....	1
Prognoser för inkomstindex och balanstal.....	3
Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	11
1:1 Garantipension till ålderspension	11
1:2 Efterlevandepensioner till vuxna.....	14
1:3 Bostadstillägg till pensionärer	16
1:4 Äldreförsörjningsstöd.....	18
2:1 Pensionsmyndigheten	21
Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	28
1:5 Barnpension och efterlevandestöd	28
1:7 Pensionsrätt för barnår.....	31
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.....	33

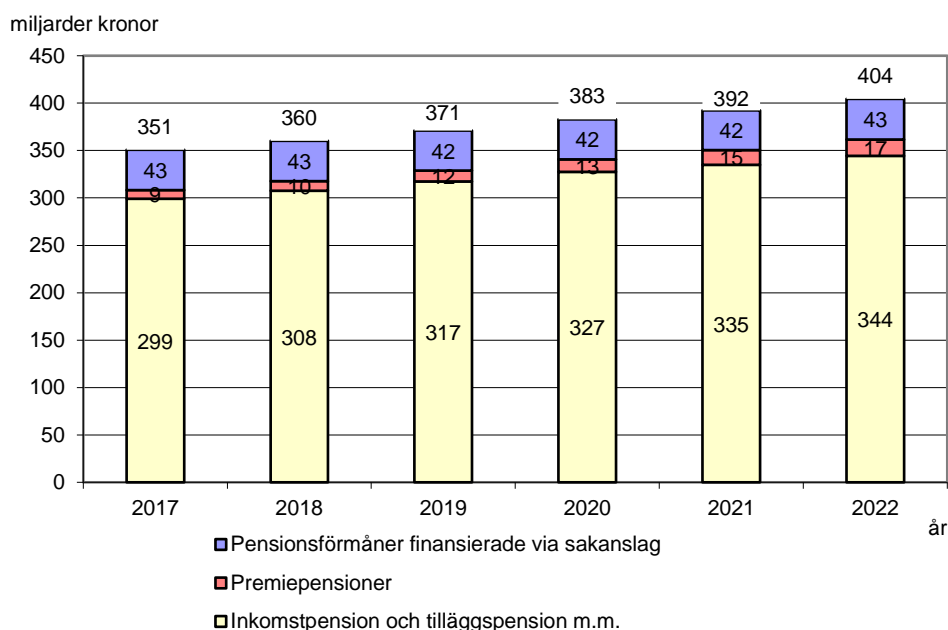
?

Sammanfattning

Enligt regeringens regleringsbrev har Pensionsmyndigheten i uppdrag att redovisa utgiftsprognoser för förmåner inom dess ansvarsområde.

I diagrammet nedan redovisas utgiftsutvecklingen från 2017–2022.

Figur 1. Utgiftsutveckling från 2017–2022

De totala utgifterna förväntas öka enligt prognosen, från 351 miljarder kronor år 2017 till 404 miljarder kronor år 2022. Utgifterna ökar som en följd av fler ålderspensionärer och att pensionerna ökar nominellt. Antalet ålderspensionärer med inkomstpension eller tilläggspension beräknas öka från knappt 2,2 miljoner år 2017 till 2,3 miljoner år 2022.

Från de antaganden som gjorts avseende inkomstindex beräknas följande förändringar för inkomstpensionerna (och tilläggspensionerna efter 65 år):

Tabell 1. Uppräkningen av inkomstpensioner, procent

	2019	2020	2021	2022
Novemberprognos	+1,4	+1,1	+1,2	+1,5
Januariprognos	+1,4	+1,6	+0,7	+1,2

Inkomstpensionen prognostiseras att öka nominellt för varje år under prognosperioden. För år 2020 prognostiseras uppräkningsgraden av inkomstpensionen till 1,6 procent vilket är högre jämfört med föregående prognos. Det beror på att utfallet för genomsnittlig pensionsgrundande inkomst för år 2017 blev högre än tidigare prognos vilket påverkar efterföljande år. För åren 2021–2022 beräknas uppräkningsgraden bli något lägre jämfört med föregående prognos. Det beror på att genomsnittlig pensionsgrundande inkomst för kommande år beräknas bli något lägre. Det är enligt prognosen reala minskningar av inkomstpensionen för åren 2020–2022, det vill säga inkomstpensionen beräknas ha en lägre utveckling än prisutvecklingen.

Prisbasbeloppet, som bland annat påverkar garantipensionen, ökar med 2,2 procent 2019. För åren därefter beräknas ökningen bli liknande som för 2019.

Antalet ålderspensionärer ökar under prognosperioden vilket har en höjande effekt på antalet som får bostadstillägg eller garantipension. Indexeringen av pensionen kan vissa år medföra att antalet med bostadstillägg eller garantipension ökar eller minskar något. Antalet med garantipension och bostadstillägg beräknas under prognosperioden öka svagt.

De viktigaste förändringarna jämfört med föregående anslagsuppföljning

Prognosen av ålderspension har sänkts med sammanlagt en miljard kronor för år 2019. Ungefär hälften av sänkningen utgörs av en sänkt prognos av inkomstpension och tilläggspension. Sänkningen förklaras av ett ovanligt högt antal dödsfall bland pensionärer under 2018 och en sänkning av antalet nya pensionärer under 2019. Fortsatt fler förväntas vänta tills efter 65 års ålder med att ta ut sin pension. Sänkningen av prognosen av premiepension förklaras av nedgången på aktiemarknaden under slutet av 2018 och den sänkta prognosen av antalet nya pensionärer. Prognosen av antal nya pensionärer har även sänkts för åren 2020–2022 vilket resulterar att utgiftsprognosen är sänkt relativt mycket för dessa år.

Antalet garantipensionärer beräknas bli något färre jämfört med föregående prognos. Det är främst antalet 65-åriga kvinnor som beräknas bli färre och det har störst inverkan på utgiftsprognosen under slutet av prognosperioden.

Prognosändringarna för övriga förmåner kan betraktas som relativt små bortsett från de förändringar som orsakas av ändrade prognoser för inkomstindex och prisbasbeloppet.

Administrationskostnader

Pensionsmyndigheten gör bedömningen att verksamheten kommer att rymmas inom beslutat anslag för 2019, men att vi med dagens beräkningar ser ut att behöva en fortsatt förhöjd anslagskredit, mer än 3 procent, även under 2019.

Anslagsprognosen för administrationskostnaderna är i det närmaste oförändrad för samtliga år. De små variationer som finns för åren 2020-

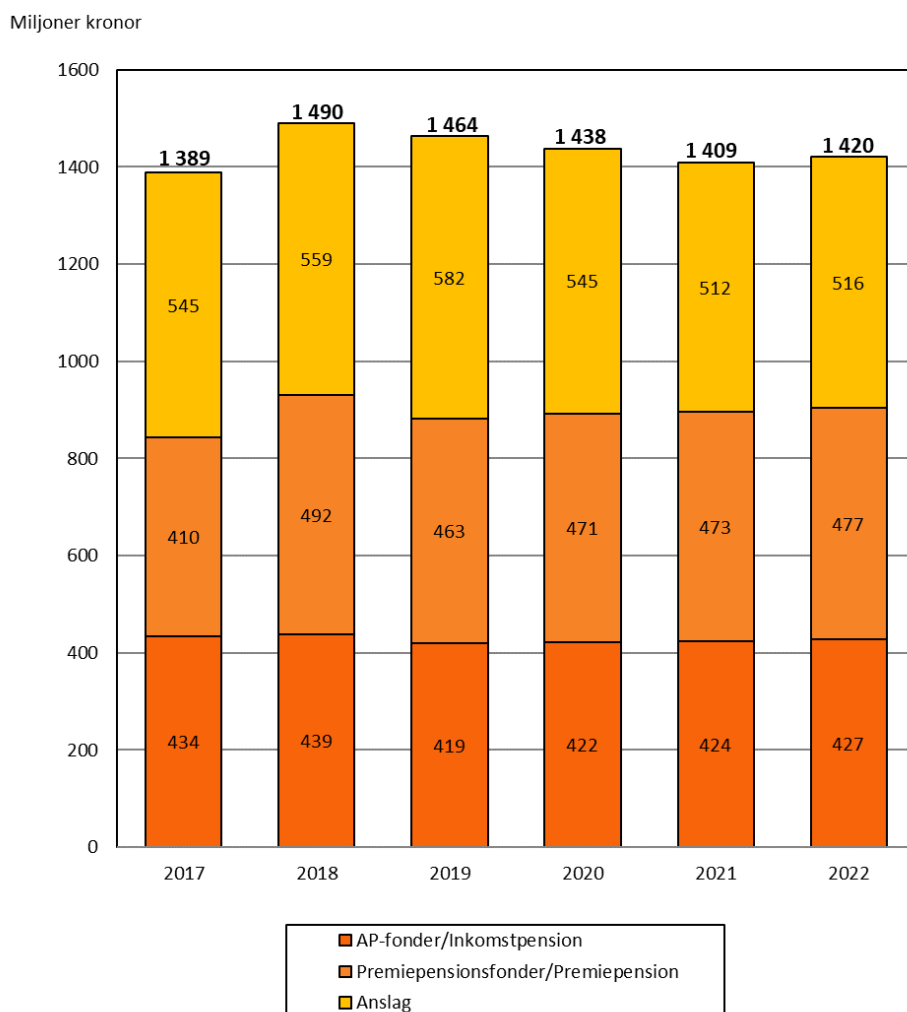
2022 beror på mindre prognosjusteringar avseende främst intäkter, avskrivningar och effekthemtagningar.

Från år 2020 har prognosen för de totala kostnaderna höjts något jämfört med föregående prognos. Även de totala kostnaderna har justerats utifrån nya beräkningar av intäkter, avskrivningar och effekthemtagningar.

Med anledning av avregistreringar av fonder till följd av det nya regelverket för deltagande på Pensionsmyndighetens fondtorg kommer vi att ha en kraftigt förhöjd frekvens av avregistreringar under 2019. Sannolikheten för att många av dessa avregistreringar kommer att belasta fondhandelskrediten är stor. Vi konstaterar att det i regleringsbrevet för 2019 inte finns någon skrivning avseende utökad fondhandelskredit. Vår bedömning kvarstår dock, att fondhandelskrediten behöver höjas för att säkerställa en trygg fondavveckling inom rimlig tid.

Diagrammet som följer visar administrationskostnaderna i fasta priser åren 2017–2022.

Figur 2. Administrationskostnader i fasta priser åren 2017–2022.

Inledning

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2019 ska Pensionsmyndigheten redovisa utgiftsprognoser för 2019–2022. Prognoserna ska lämnas i löpande priser. Prognoserna ska kommenteras både i förhållande till föregående prognostillfälle och i förhållande till statens budget. De antaganden som ligger till grund för prognoserna ska redovisas.

Denna rapport är svar på regeringsuppdraget och redovisas genom inrapportering i Hermes.

Uppdrag

Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2019 ska följande redovisas:

- preliminärt utfall för 2018 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget (endast januariprognos)
- belastning på samtliga anslag och anslagsposter redovisat totalt samt fördelat per månad
- prognoser för 2019 för samtliga anslag och anslagsposter samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget, redovisat totalt samt fördelat per månad
- beräkningar av samtliga anslagsnivåer och anslagsposter samt utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget för 2020–2022
- prognoser för balanstalet för 2020–2022
- prognoser för inkomstindex för 2020–2022
- förklaring till och analys av utfall i samband med förändringar i prognoser,
- beskrivningar av eventuella förändringar av prognosmodeller,
- prognosen för ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit enligt 7 kap 4 § budgetlagen (2011:203) och hur skulden belastar anslag, respektive AP-fonderna och premiepensionssystemet samt
- användningen av den särskilda krediten enligt 7 kap 6 § budgetlagen (2011:203).

I denna rapport redovisas prognoser för åren 2019–2022 för anslag inom Pensionsmyndighetens ansvarsområde inom utgiftsområdena 11 och 12 samt för ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget. I respektive avsnitt redovisas även en jämförelse med närmast föregående prognos.

En sammanfattande tabell för 2018 och 2019 för anslagsuppföljningen inkluderande jämförelse med statens budget redovisas i bilaga 1.

Utvecklingen av antal förmånstagare och av olika medelbelopp m.m. redovisas i bilaga 2. Månadsfördelade prognoser för 2019 redovisas i bilaga 3.

Prognoserna för inkomstindex och balanstal redovisas i ett eget avsnitt.

Redovisningen av ackumulerad skuld till Riksgäldskontoret avseende räntekontokredit samt användningen av den särskilda krediten redovisas i avsnitt 11.2:1 Pensionsmyndigheten.

Prognosunderlag

Vi använder det mest aktuella dataunderlag som finns tillgängligt. Det innebär att statistik för december och det ekonomiska månadsutfallet till och med november 2018 har kunnat användas som underlag i prognosen.

Vid prognoserna tas hänsyn till föreslagna regeländringar i lagda propositioner med lagförslag. Däremot tas oftast inte hänsyn till av regeringen aviserade regeländringar för vilka lagförslag saknas eftersom detaljerat underlag för beräkningar inte finns.

Till beräkningarna har vi använt den befolkningsprognos från SCB som kom i april 2018.

Från Konjunkturinstitutet har hämtats in uppgifter med prognoser för löneutveckling och prisbasbelopp med mera. Dessa antaganden har legat till grund för eller fungerat som antaganden vid prognosberäkningarna. Den antagandebild som använts redovisas i bilaga 2.

Kontaktpersoner

Anslag	Kontaktperson
Prognoser för inkomstindex och balanstal	Stefan Granbom Markus Andersson Karl Birkholz
11.1:1 Garantipension till ålderspension	Stefan Granbom
11.1:2 Efterlevandepensioner till vuxna	Markus Andersson
11.1:3 Bostadstillägg till pensionärer	Stefan Granbom
11.1:4 Äldreförsörjningsstöd	Stefan Granbom
11:2:1 Pensionsmyndigheten	Johan Söderberg
12.1:5 Barnpensioner och efterlevandestöd	Stefan Granbom
12.1:7 Pensionsrätt för barnår	Anders Carlsson
Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten	Markus Andersson

Samtliga kan nås på telefon 0771-771 771

Prognoser för inkomstindex och balanstal

Enligt regleringsbrevet för Pensionsmyndigheten ska prognoser lämnas för balanstalet och inkomstindex för 2020–2022.

Inkomstindex för ett givet år baserades fram till år 2016 på de tre föregående årens genomsnittliga realinkomstutveckling samt förändringen av konsumentprisindex mellan juni året innan och juni två år innan. Från och med år 2017 baseras inkomstindex på förändringen av genomsnittlig pensionsgrundande inkomst mellan två år. Pensionsgrundande inkomster (PGI) som överstiger 0,423 prisbasbelopp ingår för individer som är mellan 16–64 års ålder. Både inkomster över och under det så kallade avgiftstaket på 8,07 inkomstbasbelopp ingår i inkomstmättet.

Inkomstindex för åren 2020–2022 är beräknat utifrån Konjunkturinstitutets prognos för summa PGI. Pensionsmyndigheten har gjort en prognos för antal med PGI som baseras på Konjunkturinstitutets prognos för sysselsättning samt SCB:s befolkningsprognos. Pensionsmyndigheten har därefter färdigställt prognosen för inkomstindex för åren 2020–2022. Den antagandebild som använts till prognoserna finns i bilaga 2.

Inkomstindex för år 2019 är 175,96 vilket innebär att indexet ökar med 3,1 procent jämfört med år 2018. Prognos för de olika delarna i inkomstindex redovisas nedan.

Tabell 2. Prognos pensionsgrundande inkomst (PGI)

	Utfall					Prognos			
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Summa PGI (miljarder kronor)	1 481	1 531	1 594	1 666	1 736	1 815	1 880	1 936	2 000
Procentuell utveckling	2,6	3,4	4,2	4,5	4,2	4,6	3,6	3,0	3,3
Antal med PGI (tusental)	5 112	5 149	5 214	5 298	5 376	5 446	5 489	5 524	5 549
Förändring (tusental)	+21	+37	+66	+84	+78	+70	+43	+35	+25
Snittinkomst (tusental kronor)	290	297	306	314	323	333	342	351	360
Procentuell utveckling	2,1	2,6	2,8	2,9	2,7	3,2	2,7	2,4	2,8

Utvecklingen av antalet personer i åldern 16–24 som arbetar och som når över inkomsten på 0,423 prisbasbelopp per år har relativt stor betydelse för antalet med pensionsgrundande inkomst. Antalet med pensionsgrundande inkomst för dem som är äldre förändras inte så mycket från år till år. De yngre har i regel låga inkomster. Under senare år har dock invandringen varit relativt hög samtidigt som sysselsättningsgraden har ökat. Antalet med pensionsgrundande inkomst har ökat när det har tillkommit många invandrare med arbetsinkomst som inte tidigare har haft pensionsgrundande inkomst.

Antalet med PGI beräknas öka under prognosperioden. Konjunkturinstitutet prognostiserar att sysselsättningen ökar och SCB prognostiserar att befolkningen ökar.

Summa PGI styrs främst av lönesummeutvecklingen men till viss del även av prisbasbeloppets utveckling eftersom prisbasbeloppet påverkar många socialförsäkringar m.m.

Jämfört med föregående anslagsuppföljning är prognosen för inkomstindex höjd för åren 2020–2021. Ändringarna i prognosen beror på att utfallet för år 2017 blev högre jämfört med tidigare prognos vilket påverkar index för efterföljande år. För år 2022 är däremot prognosen sänkt jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det beror på att prognosen för summa pensionsgrundande inkomst är sänkt.

Utfallet för år 2017 för genomsnittlig årsinkomst blev 322 900 kronor. Prognosen som gjordes vid föregående prognostillfälle i oktober var 321 946 kronor. Det är en prognosavvikelse mot utfall på 0,3 procent.

Tabell 3. Prognos inkomstindex

	Fastställda inkomstindex				Prognos		
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Procentuell förändring av inkomstindex	2,0	3,7	1,5	3,1	3,2	2,4	2,8
Inkomstindex, ny prognos	162,14	168,16	170,73	175,96	181,61	185,89	191,15
Inkomstindex, föregående prognos					180,77	185,86	191,71

Balanstalet består av tre komponenter, avgiftstillgång, AP-fondernas fondkapital samt pensionsskuld.

Ett antagande har gjorts för utvecklingen av aktiekurserna i Sverige och övriga länder som AP-fonden har medel placerade i, främst USA och EU-länder. Det är nödvändigt att göra ett sådant antagande för att kunna beräkna AP-fondens ställning och därmed balanstalet. Vid beräkningen antas att aktier ger en överavkastning i förhållande till korta räntor på 3,5 procent, inklusive utdelningar. Efter avdrag för utdelningar innebär det att aktiekurserna under ett år beräknas att stiga med cirka en procent mer än vad som motsvarar korta räntor. Under ett innevarande år beaktas kursutvecklingen hittills under året medan den beskrivna schablonmetoden tillämpas för resten av året, med hänsyn till antalet månader som återstår av året. Avkastningsantagandet är behäftat med mycket stor osäkerhet och bör inte betraktas som en ”prognos”. Även två alternativa antaganden har gjorts för kursutvecklingen för att illustrera hur detta antagande påverkar balanstalsprognosen.

I huvudalternativet antas att aktiekurserna är oförändrad under 2019 och stiger med en procent 2020. Detta alternativ har legat till grund för beräkningen av eventuella balansindex. De övriga två alternativen ska ses som en känslighetsanalys om hur balanstalet påverkas av antagandet om aktiekursernas utveckling. I det optimistiska alternativet har antagandet höjts med tio procentenheter för varje år jämfört med huvudalternativet och i det pessimistiska alternativet har det sänkts lika mycket.

Den tabell som följer redovisar bland annat de antaganden som gjorts för kursutvecklingen 2019 och 2020. Något antagande om kursutvecklingen 2021 och 2022 behöver inte göras eftersom balanstalet för 2022 baseras på utfallet 2020. I tabellen visas fastställt balanstal för 2019 och prognos för 2019–2022. Från och med 2017 har det införts dämpade balanstal som i stället för balanstalen används vid beräkning av balansindex. Detta innebär att bara en tredjedel av balanstalets avvikelse från 1,0 påverkar balansindex. Det dämpade balanstalet redovisas endast för huvudalternativet.

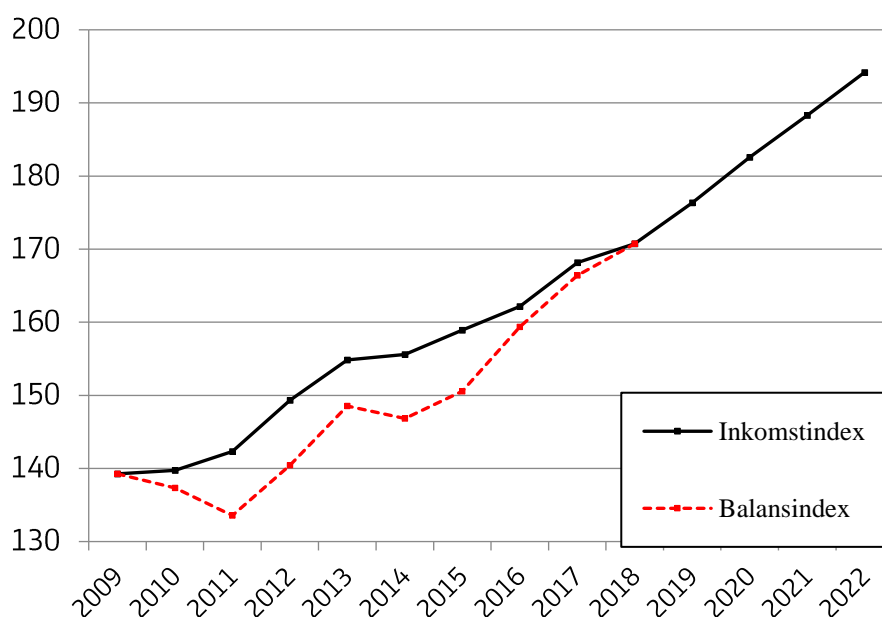
Balanseringen avslutades 2018 och ingen ny balanseringsperiod kommer inledas under prognoshorizonten för något av de tre alternativen.

Tabell 4. Prognos för balanstal enligt de tre olika alternativen

	2019	2020	2021	2022
Aktiekursernas utveckling, %				
- Huvudalternativ	+0,0	+1,0		
- Optimistiskt alternativ	+10,0	+11,0		
- Pessimistiskt alternativ	-10,0	-9,0		
Balanstal, utfall och prognos				
- Huvudalternativ	1,0347	1,0465	1,0422	1,0255
- Optimistiskt alternativ	1,0347	1,0465	1,0514	1,0442
- Pessimistiskt alternativ	1,0347	1,0465	1,0330	1,0080
Dämpat balanstal, prognos				
- Huvudalternativ	1,0116	1,0155	1,0141	1,0085

Diagrammet som följer visar utvecklingen och prognoser för inkomstindex och balansindex i huvudalternativet. Sedan 2018 kommer det endast att finnas inkomstindex och inte något balansindex enligt beräkningen.

Figur 3. Inkomstindex och balansindex 2009–2022.

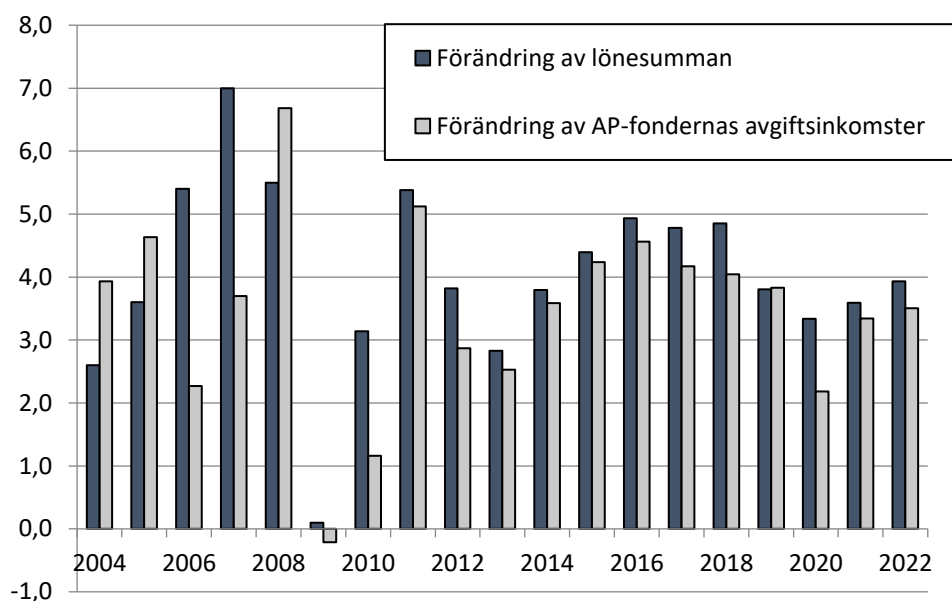

Det beräknade balanstalet för 2020 är 1,0465.

Tillgångarna består till största delen av avgiftstillgången vars utveckling styrs av AP-fondernas avgiftsinkomster och omsättningstiden. AP-fondernas avgiftsinkomster består av en arbetsgivaravgift och egenavgift samt en allmän pensionsavgift och en statlig ålderspensionsavgift.

Arbetsgivaravgiften och den allmänna pensionsavgiften påverkas av lönesummans utveckling. Egenavgiften kan ha en annan utvecklingstakt men den avgiften utgör bara några procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den statliga ålderspensionsavgiften utgör för närvarande knappt tio procent av AP-fondernas avgiftsinkomster. Den påverkas till exempel av utvecklingen inom sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna. Den statliga ålderspensionsavgiften har ofta haft en låg men ojämn utvecklingstakt. AP-fondernas avgiftsinkomster påverkas också av hur avgifterna fördelas mellan AP-fonderna, premiepensionssystemet och statsbudgeten. AP-fondernas avgiftsinkomster har ökat i långsammare takt än lönesumman för de flesta åren. Det beräknas också gälla för prognosåren. En jämförelse mellan lönesummans utveckling och AP-fondernas avgiftsinkomster redovisas i diagrammet som följer.

Figur 4. Förändring av lönesumman respektive AP-fondernas avgiftsinkomster jämfört med året innan, procent

Tabellen som följer visar de komponenter som ingår i balanstalet. Beloppen anges i miljoner kronor. Uppgifterna för balanseringsår 2019 är fastställda och baseras på uppgifter fram till och med 2017.

Tabell 5. Prognos för skulder, tillgångar och balanstal samt jämförelse med tidigare prognos

Balanserings- år		Avgifts- tillgång	AP- fonderna	Summa tillgångar	Pensions- skuld	Balanstal
2019	<i>Oförändrad</i>	7 984 035	1 411 896	9 395 931	9 080 454	1,0347
2020	<i>Ny prognos</i>	8 243 834	1 372 000	9 615 834	9 188 286	1,0465
	<i>Föregående prognos</i>	8 258 793	1 401 878	9 660 671	9 184 474	1,0512
2021	<i>Ny prognos</i>	8 476 233	1 371 454	9 847 687	9 448 680	1,0422
	<i>Föregående prognos</i>	8 444 257	1 404 472	9 848 729	9 456 612	1,0408
2022	<i>Ny prognos</i>	8 607 556	1 371 893	9 979 449	9 731 130	1,0255
	<i>Föregående prognos</i>	8 643 609	1 406 875	10 050 484	9 692 126	1,0363

Följsamhetsindexering m.m.

Alla inkomstpensioner samt tilläggspensioner efter 65 års ålder är följsamhetsindexerade. Detta innebär att pensionerna räknas om vid varje

årsskifte med förändringen av inkomstindex efter ett avdrag på 1,6 procentenheter. Om balanseringen är aktiverad används ett så kallat balansindex i stället för inkomstindex.

År 2018 blev inkomstpensionerna uppräknade med 1,0 procent och år 2019 blev inkomstpensionerna uppräknade med 1,4 procent. Även för åren 2020–2022 beräknas de bli uppräknade nominellt. Genom att räkna bort effekten av förändringen av prisbasbeloppet kan real förändring av inkomstpensionerna beräknas. Inkomstpensionerna beräknas minska reallt för åren 2019–2022.

Tabellen nedan visar effekten av följsamhetsindexeringen enligt huvudalternativet ovan. Förändringen för inkomstpension gäller också tilläggspension över 65 år.

Tabell 6. Index- och inkomstpensionsutveckling 2018–2022

	2018	2019	2020*	2021*	2022*
Förändring av inkomstindex, %	+1,5	+3,1	+3,2	+2,4	+2,8
Balanseringseffekt	+1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av balansindex/inkomstindex, %	+2,6	+3,1	+3,2	+2,4	+2,8
Nominell förändring av inkomstpensionerna, %	+1,0	+1,4	+1,6	+0,7	+1,2
Förändring av prisbasbelopp, %	+1,6	+2,2	+2,2	+1,9	+2,3
Real förändring av inkomstpensionerna, %	-0,6	-0,7	-0,6	-1,1	-1,0

*kursiv stil är prognos för åren 2020-2022

Balansindex har tidigare använts istället för inkomstindex på grund av de negativa balanseringarna 2010, 2011 och 2014. Balanseringeffekten blev positiv åren 2012, 2013, 2015, 2016, 2017 och 2018. Indexeringen är återställd 2018 och det finns därför inte något balansindex för detta år. För år 2019 finns det inte heller något balansindex eftersom balanstalet är över ett. För åren 2020–2022 beräknas att balanstalet och därmed också det dämpade balanstalet blir större än 1,0 vilket innebär att det inte blir någon balansering dessa år enligt beräkningen.

Sänkningen av den inkomstgrundade pensionen 2010–2011 och 2014 höjde garantipensionen för dem som hade både inkomstgrundad pension och garantipension. När inkomstpensionen sänks tillkommer det även en del nya ”garantipensionärer” som hamnar under brytpunkten för garantipension. De får dock låga belopp i garantipension. Balanseringen hade därför en höjande effekt på utgifterna för garantipension och även bostadstillägg. Vissa änkepensioner påverkas också av balanseringen.

Prisbasbeloppet beräknas öka under perioden 2019–2022. Höjda prisbasbelopp har en höjande effekt på utgiftsnivån för garantipension till ålderspension, garantipensioner till efterlevandepension, äldreförsörjningsstöd, efterlevandestöd samt tilläggspension före 65 års ålder. Inkomstindex beräknas också öka. Det påverkar inkomstgrundade

efterlevandepensioner inklusive barnpensioner. Prognosen för inkomstindex påverkar också pensionsrätten för barnår.

Tabellen nedan visar de fyra viktigaste indexen inom pensionssystemet för åren 2016–2022. De tre förstnämnda är prognostiserade av Pensionsmyndigheten medan prisbasbeloppet är prognostiserat av Konjunkturinstitutet. Indexen redovisas också i bilaga 2. Åren 2018–2022 kommer det inte att finnas något balansindex enligt beräkningen.

Tabell 7. Fastställda och prognostiserade index och basbelopp

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inkomstindex	162,14	168,16	170,73	175,96	181,61	185,89	191,15
Balansindex	159,37	166,39					
Inkomstbasbeloppet	59 300	61 500	62 500	64 400	66 400	68 000	69 900
Prisbasbeloppet	44 300	44 800	45 500	46 500	47 500	48 400	49 500

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

1:1 Garantipension till ålderspension

Tabell 8. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2018	2019	2020	2021	2022
13 142 091	13 114 200	13 145 800	13 229 400	13 454 000

Analys

Antalet ålderspensioner beräknas öka under åren 2019–2022 eftersom det är fler som tillkommer än som avlider. Nya ålderspensionärer har inkomstgrundad pension i betydligt större utsträckning än äldre ålderspensionärer. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får garantipension. Antalet garantipensionärer påverkas även av relationen mellan följsamhetsindexeringen och prisindexeringen. De år följsamhetsindexeringen är högre än prisindexeringen minskar antalet garantipensionärer av detta skäl och vice versa. Det beror på att garantipensionens gränsvärden räknas upp med prisbasbeloppet samt att garantipensionen avräknas mot inkomstpensionen som följsamhetsindexeras.

Prisbasbeloppet beräknas öka under åren 2019–2022. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån. Följsamhetsindexeringen beräknas öka något mindre i förhållande till prisbasbeloppet för åren 2020–2022. Det har en höjande effekt på utgiftsnivån.

Det var 662 000 ålderspensionärer som hade garantipension vid mitten av år 2018. År 2017 var det 665 000 ålderspensionärer med garantipension. Minskningen beror bland annat på att det är fler äldre pensionärer med garantipension som avlider i förhållande till inflödet av nya pensionärer med garantipension. Antalet ålderspensionärer med garantipension beräknas bli 658 000 år 2019 och beräknas öka till 668 000 år 2022.

Genomsnittligt garantipensionsbelopp har sjunkit fram till 2018 och beräknas att öka något till år 2022. Minskningen beror på att nytillkommande pensionärer har i genomsnitt lägre garantipension än vad de som avlider har. Ökningen under slutet av prognosperioden beror främst på att prisbasbeloppet beräknas öka mer jämfört med tidigare år.

Det har kommit en dom från EU-domstolen vilket innebär att garantipensionen ska tillämpas annorlunda för personer som har bott och tjänat in försäkringsperioder i flera EU/EES-länder. Förmånen kommer med den nya tillämpningen att endast beviljas till personer bosatta i Sverige och i beräkningen kommer hänsyn att tas till pensionärens totala försäkringstid inom EU/EES, inte bara den svenska försäkringstiden. Garantipensionen

kommer samtidigt att minskas med faktiskt beviljade utländska pensioner från andra EU/EES-länder vilket inte görs idag. Garantipensionen kan i olika fall bli både högre och lägre. Det är oklart hur den ändrade tillämpningen kommer att slå på utgiften. Vi har för närvarande inte uppgifter om de utländska pensioner som kommer att användas till omräkningen av befintliga garantipensioner vilket gör att några preliminära beräkningar inte kan göras. Men vi tror att utgiften kommer att öka. Det baserar vi på beräkningar för några typfall. Den nya tillämpningen kommer att genomföras med start i början av 2019. Garantipension kommer fortsatt att betalas ut till personer bosatta utanför Sverige under 2019 för att därefter eventuellt upphöra, beroende på den nya tillsatta utredningen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i november 2018.

Tabell 9. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	13 145 900	13 207 500	13 434 100	13 758 800	14 156 400
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden			-122 000	-288 100	-388 100
Volym- och strukturförändringar	-3 809	-93 300	-166 300	-241 300	-314 300
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	13 142 091	13 114 200	13 145 800	13 229 400	13 454 000
Differens i 1000-tal kronor	-3 809	-93 000	-288 000	-529 100	-702 100
Differens i procent	-0,0	-0,7	-2,1	-3,8	-5,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för garantipension påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt även av inkomstindex/balansindex (ju lägre inkomstindex/balansindex desto högre garantipensioner).

Prognosen för prisbasbeloppet är sänkt för åren 2020–2022 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för dessa år.

Prognosen för inkomstindex är höjd för åren 2020–2021 men sänkt för år 2022 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft

en sänkande för åren 2020–2021 respektive höjande effekt för år 2022 gällande utgiftsprognosen för garantipension.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen för antalet för åren 2019–2022 har sänkts jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det var färre kvinnor i 65 års ålder som fick garantipension 2018 än vad som prognostiserades i föregående anslagsuppföljning. Det får påverkan på efterföljande år. För åren 2019–2022 beräknas de retroaktiva utgifterna bli något högre jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning.

1:2 Efterlevandepensioner till vuxna

Tabell 10. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2018	2019	2020	2021	2022
10 869 400	10 330 500	9 816 400	9 226 800	8 687 700

Från anslaget finansieras änkepension, allmän omställningspension, förlängd omställningspension och särskild efterlevandepension samt garantipensioner till dessa förmåner. Änkepension svarar för drygt 93 procent av utgifterna.

Analys

Änkepensionssystemet är under avveckling. För åren 2019–2022 beräknas antalet änkepensioner minska med drygt 11 000 per år. Antalet änkepensioner prognosticeras till drygt 234 000 i genomsnitt under 2019 och förväntas sjunka till 200 000 till år 2022.

Antalet garantipensioner till änkepension prognosticeras till knappt 3 100 i genomsnitt under 2019 och beräknas minska till knappt 1 600 till år 2022.

Antalet omställningspensioner varierar mellan månader och år men det finns en långsiktig nedåtgående trend till följd av att dödsriskerna för åldrarna 20 till 64 sjunker. För 2019 prognosticeras antalet omställningspensioner vara knappt 3 300 i genomsnitt och förväntas minska till knappt 3 200 i genomsnitt till år 2022. Antalet garantipensioner till omställningspension prognosticeras till drygt 2 200 för 2019 och förväntas minska till 2 100 till år 2022.

Antalet förlängda omställningspensioner förväntas bli knappt 2 800 under 2019 och förväntas minska till drygt 2 700 till år 2022. Antalet garantipensioner till förlängd omställningspension förväntas bli knappt 2 100 under 2019 och sedan minska till knappt 2 000 till år 2022.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i oktober 2018.

Tabell 11. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	10 874 300	10 325 600	9 748 300	9 191 100	8 664 300
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	-100	-400	+42 600	-2 000	-28 400
Volym- och strukturförändringar	-4 800	+5 300	+25 500	+37 700	+51 800
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	10 869 400	10 330 500	9 816 400	9 226 800	8 687 700
Differens i 1000-tal kronor	-4 900	+4 900	+68 100	+35 700	+23 400
Differens i procent	-0,0	+0,0	+0,7	+0,4	+0,3

Ändrade makroekonomiska antaganden

De inkomstgrundade efterlevandepensionerna påverkas av inkomstindex. Garantipensionerna påverkas främst av prisbasbeloppet men indirekt också av inkomstindex (ju högre inkomstindex desto lägre garantipensioner). Inkomstindex har störst inverkan på utgiftsprognosen. För prognosen av omställningspension används en sammanvägning av timlöneökningen under flera år.

Prognosen av timlöneökning har sänkts för 2018–2022, vilket förklarar den makroekonomiska påverkan på utgiften för 2018.

Den huvudsakliga makroekonomiska påverkan på utgifterna förklaras av att prognosen av inkomstindex höjts med knappt en halv procent för 2020, höjts något för 2021 och sänkts med drygt en kvarts procent för år 2022.

Volym- och strukturförändringar

Genomsnittliga utbetalda belopp för änkepension har uppdaterats med slutligt utfall för 2018. Delprognoserna för framtida livslängd bland änkepensionärer har justerats med anledning av utfall för 2018. Dessa faktorer är den huvudsakliga förklaringen till att prognosen höjs för 2019–2022 med avseende på volym- och strukturförändringar.

1:3 Bostadstillägg till pensionärer

Tabell 12. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2018	2019	2020	2021	2022
9 138 839	9 219 300	9 321 800	9 523 400	9 703 700

Analys

Under prognosperioden beräknas antalet ålderspensionärer som erhåller bostadstillägg (BTP) öka svagt. Antalet ålderspensionärer prognostiseras öka vilket har en höjande effekt på antalet förmånstagare. En motverkande effekt till det är att många BTP-tagare är äldre ålderspensionärer och att nytillkomna ålderspensionärer har en högre medelpension.

Boendekostnadernas förändringar har stor betydelse för bostadstilläggets utveckling. Konjunkturinstitutet prognostiserar att boendekostnadsindex för bostads- och hyresrätter ökar år 2019 med 1,8 procent och år 2020 med 2,1 procent. Vi antar att detta index ökar med två procent per år för åren därefter.

Benägenheten att ansöka om bostadstillägg påverkar utgiften. Det är osäkert hur stort mörkertalet är, det vill säga hur många som är berättigade till bostadstillägg men som inte har det. Förändras benägenheten att ansöka om bostadstillägg kan utgifterna för bostadstillägg påverkas.

Bostadstillägget aviseras att höjas från 1 juli 2019 enligt ett lagförslag. Ingen hänsyn har tagits till lagändringen i utgiftsprognosen eftersom det inte finns någon proposition.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i november 2018.

Tabell 13. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	9 155 700	9 182 500	9 322 300	9 489 200	9 634 400
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	+1 800	+14 100	-20 700	+15 300	+41 500
Volym- och strukturförändringar	-18 661	+22 700	+20 200	+18 900	+27 800
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	9 138 839	9 219 300	9 321 800	9 523 400	9 703 700
Differens i 1000-tal kronor	-16 861	+36 800	-500	+34 200	+69 300
Differens i procent	-0,2	+0,4	-0,0	+0,4	+0,7

Ändrade makroekonomiska antaganden

Utgifterna för bostadstillägg påverkas av inkomstindex/balansindex, prisbasbelopp och boendekostnadsutvecklingen.

Prognosen för inkomstindex har höjts för åren 2020–2021 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Prognosen för den inkomst som tas upp vid beräkningen av BTP har av det skälet höjts för åren 2020–2021. Detta har haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för bostadstillägg för åren 2020–2021. För år 2022 har prognosen för inkomstindex sänkts jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är höjd för åren 2018–2020 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för åren 2018–2022.

Volym- och strukturförändringar

De retroaktiva utgifterna beräknas bli något lägre för år 2018 jämfört med vad som prognostiserades i föregående anslagsuppföljning. För åren 2019–2020 beräknas de retroaktiva utgifterna bli något högre jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning.

Medelbeloppet har justerats upp något för åren 2019–2022 jämfört med vad som prognostiserades i föregående anslagsuppföljning.

1:4 Äldreförsörjningsstöd

Tabell 14. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2018	2019	2020	2021	2022
1 081 357	1 131 100	1 192 900	1 248 100	1 309 300

Analys

Förmånen är avsedd för personer 65 år och äldre som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra pensionsförmåner.

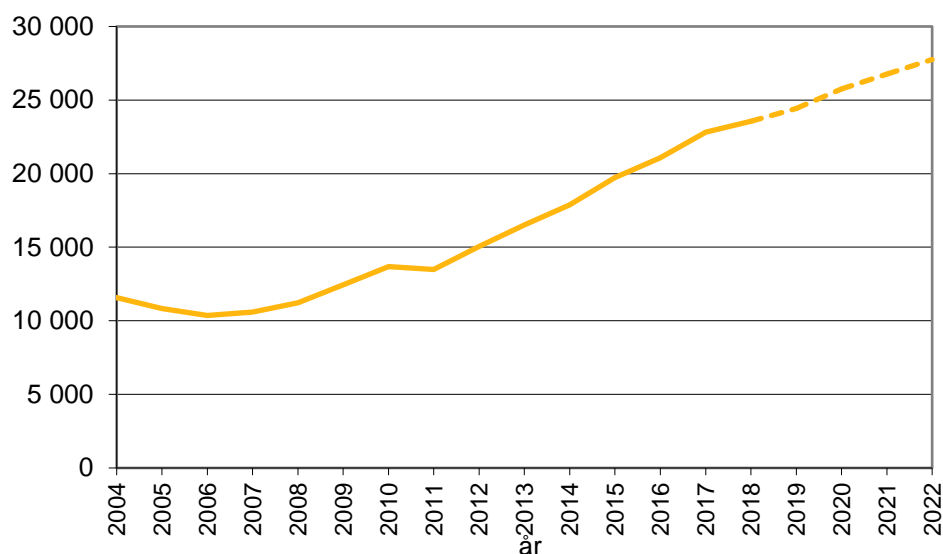
Medelantalet personer med äldreförsörjningsstöd (ÄFS) beräknas till 24 400 år 2019. Antalet personer med ÄFS beräknas öka under kommande år eftersom en större andel av dem som är födda 1938 eller senare är berättigade till ÄFS jämfört med dem som är födda 1937 eller tidigare. De som ingår i den sistnämnda gruppen kan få hel garantipension efter 10 års bosättningsstid och det är därför färre som får ÄFS i denna grupp. En del av den utgift som för födda 1937 eller tidigare som belastar anslaget garantipension belastar därför för födda 1938 eller senare anslaget äldreförsörjningsstöd. Denna olikhet mellan födelseårgångarna påverkar antalsutvecklingen för ÄFS under prognosperioden.

Antalet förmånstagare påverkas av minskad eller ökad invandring. Invandring av asylskäl har ökat för tidigare år men sedan år 2016 har den minskat något. Ungefär två procent av dem som invandrar av asylskäl och som får uppehållstillstånd är över 60 år.

Benägenheten att ansöka om äldreförsörjningsstöd påverkar utgiften. Det är osäkert hur stort mörkertalet är, det vill säga hur många som är berättigade till äldreförsörjningsstöd men som inte har det. Förändras benägenheten att ansöka om äldreförsörjningsstöd kan utgifterna för äldreförsörjningsstöd påverkas.

Till år 2022 beräknas antalet förmånstagare öka till 27 800 personer.

Figur 5. Antal personer med äldreförsörjningsstöd, utfall och prognos

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i november 2018.

Tabell 15. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	1 084 000	1 148 200	1 206 000	1 273 000	1 344 600
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	+100	+1 100	+1 300	-1 200	-2 800
Volym- och strukturförändringar	-2 743	-18 200	-14 400	-23 700	-32 500
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	1 081 357	1 131 100	1 192 900	1 248 100	1 309 300
Differens i 1000-tal kronor	-2 643	-17 100	-13 100	-24 900	-35 300
Differens i procent	-0,2	-1,5	-1,1	-2,0	-2,6

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen för prisbasbeloppet har sänkts för åren 2020–2022 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Eftersom skälig levnadsnivå är

knuten till prisbasbeloppet har denna förändring haft en sänkande effekt på utgiftsprognosen för dessa år.

Konjunkturinstitutets prognos för förändring av boendekostnadsindex avseende bostads- och hyresrätter är höjd för åren 2018–2020 jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Det har haft en höjande effekt på utgiftsprognosen för åren 2018–2022.

Volym- och strukturförändringar

Antalet förmånstagare har under de senaste månaderna varit något lägre jämfört med vad som prognostiserades vid föregående anslagsuppföljning. Antalet förmånstagare beräknas därför bli lägre för åren 2018–2022 jämfört med vad som prognostiserades i föregående anslagsuppföljning. De retroaktiva utgifterna har justerats upp för åren 2018–2019 jämfört med föregående prognos.

2:1 Pensionsmyndigheten

Tabell 16. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2018	2019	2020	2021	2022
559 114	582 000	553 000	527 000	537 000

Analys

Eftersom utfallet från föregående år inte är klart i samband med detta prognostillfälle används för 2018 preliminära uppgifter från vårt pågående bokslutsarbete. Prognosen för de administrationskostnader som belastar anslaget 2018 är där oförändrad jämfört med den prognos som lämnades i november.

Från 2019 inkluderar prognosen de medel som avsatts för att hantera ökade handläggningskostnader till följd av en dom från EU-domstolen, vilket finns beskrivet i budgetpropositionen (BP19).

I denna prognos har vi inte tagit hänsyn till de delar av pensionsöverenskommelsen där någon proposition inte har lagts, förändrat grundskydd, ändrade åldersgränser/riktålder, omstöpning av fondtorget etc.

Anslagsöversikt

Av anslagsöversikten nedan framgår att vi gör bedömningen att verksamheten innevarande år kommer att rymmas inom beslutat anslag 2019, men att vi med dagens beräkningar ser ut att behöva en fortsatt förhöjd anslagskredit, mer än 3 procent, även under 2019.

Tabell 17. Anslagsöversikt 2019 Beloppen anges i 1000-tal kronor

Ingående överförings- belopp	Anslag 2019	Tilldelade medel	Prognos för hela året	Årets över/under- skridande	Avvikelse från tilldelade medel	Högsta anslags- kredit	Tillgängliga medel	Överskridande av anslagskredit
-28 824	583 176	554 352	582 000	1 176	-27 648	17 495	571 847	-10 153

*Preliminär uppgift då utfallet för 2018 inte är klart.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen som följer görs en jämförelse med den föregående prognosen som lämnades i november.

Anslagsprognosen är i det närmaste oförändrad för samtliga år. De små variationer som finns för åren 2020-2022 beror på mindre prognosjusteringar avseende främst intäkter, avskrivningar och effekthemtagningar.

Tabell 18. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	559 114	583 247	550 132	530 443	538 115
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden					
Volym- och strukturförändringar					
Ny regel					
Övrigt	0	-1 247	2 868	-3 443	-1 115
Ny prognos	559 114	582 000	553 000	527 000	537 000
Differens i 1000-tal kronor		-1 247	2 868	-3 443	-1 115
Differens i procent	0,0	-0,2	0,5	-0,6	-0,2

De totala administrationskostnaderna

I följande tabeller redogörs för Pensionsmyndighetens prognos för de totala administrationskostnaderna samt fördelningen mellan de olika finansieringskällorna. Först i löpande priser, därefter i innevarande års prisnivå.

Totala kostnader – löpande priser

Från år 2020 har prognosen för de totala kostnaderna höjts något jämfört med föregående prognos. Även de totala kostnaderna har justerats utifrån nya beräkningar av intäkter, avskrivningar och effekthemtagningar.

Tabell 19. Totala administrationskostnader. Beloppen i löpande priser, 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Total administrationskostnad	1 490 000	1 464 000	1 459 000	1 449 000	1 477 000
Varav Anslagsmedel	559 114	582 000	553 000	527 000	537 000
Varav AP-fonder/Inkomstpension	438 929	419 000	428 000	436 000	444 000
Varav Premiepensionsfonder/Premiepension	491 957	463 000	478 000	486 000	496 000

Analys

Vid pris- och löneuppräknig av kostnaderna för åren 2020 och 2021 har vi använt samma framräkningsfaktor som använts i BP19.

För uppräknig ytterligare framåt i tiden tas hänsyn bland annat till makroekonomiska förutsättningar som erhålls från Konjunkturinstitutet. För administrationskostnaderna har Konjunkturinstitutets beräknade KPI beaktats samtidigt som vi gör en bedömning av löneutvecklingen på Pensionsmyndigheten. Eftersom Pensionsmyndighetens totala kostnader utgörs till knappt 50 procent av personalkostnader har löneökningar använts motsvarande denna andel och resterande andel av framräknigen har utgjorts av KPI från Konjunkturinstitutets beräkningar. Vår framräkningsmodell innehåller även en effektiviseringsfaktor.

För fördelningen av kostnader mellan de tre finansieringskällorna används Pensionsmyndighetens modell för kostnadsfördelning. Utifrån analys av verksamhetsplaner och prognoser för de kommande åren beräknas procentsatser för att skatta fördelningen framåt. Denna kostnadsfördelning och hur den utvecklas över tid återspeglas i beräkningarna i utgiftsprognoserna.

De senaste årens särskilda händelser på fondtorget har genererat en ihållande förskjutning av verksamheten mot premiepensionssystemet. Premiepensionssystemet växer dessutom konstant i omfattning vad gäller antal sparare, förvaltad kapital, antal pensionärer och belopp som betalas ut. För inkomst- och tilläggspension (AP-fonderna) är volymerna relativt oförändrade medan garantipensionen (anslag) visar på minskade volymer framöver. Samtliga dessa förutsättningar bedöms påverka kostnadsfördelningen framöver. Planerade förändringar av inriktningen och satsningarna för verksamheten de närmaste åren kan också de komma att påverka proportionerna mellan våra finansieringskällor.

Totala kostnader – innevarande års priser

Från 2020 beräknas de totala kostnaderna sjunka. Detta beror på att kostnaderna till följd av GARP-omräkningarna minskar förutsatt att tidplanen kan hållas. Under prognosperioden planeras även för effekthemtagningar från utvecklingsinsatser samt ökade intäkter till följd av de nya avgifter för granskningsarbete kopplat till premiepensionens fondtorg som införts.

Administrationskostnaderna beräknas därmed, efter den tillfälliga ökningen under 2018 och 2019, successivt trappas av för att åter hamna på en nivå närmare den som varit sedan myndighetsstarten.

Tabell 20. Totala administrationskostnaderna. Beloppen i 2019 års priser.
1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Total administrationskostnad	1 490 000	1 464 000	1 438 000	1 409 000	1 420 000
Varav Anslagsmedel	559 114	582 000	545 000	512 000	516 000
Varav AP-fonder/Inkomstpension	438 929	419 000	422 000	424 000	427 000
Varav Premiepensionsfonder/Premiepension	491 957	463 000	471 000	473 000	477 000

Låneram för investeringar (enligt 7 kap 1 § budgetlagen)

Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan har inlett samtal om huruvida det skulle vara önskvärt och möjligt för Pensionsmyndigheten att överta den immateriella anläggningstillgång i form av nytt it-stöd för Pensionsmyndighetens bostadstillägg som håller på att färdigställas på Försäkringskassan. Denna överflytt skulle då ske i anslutning till den planerade produktionssättningen i slutet av 2019.

En konsekvens av om detta genomförs är som Pensionsmyndigheten ser det att låneram motsvarande värdet på anläggningstillgången kan behöva flyttas från Försäkringskassan till Pensionsmyndigheten.

Skattningen av den anläggningstillgång som kan komma att omfattas av en överflytt från Försäkringskassan till Pensionsmyndigheten uppgår i dagsläget till omkring 50 miljoner kronor.

Räntekontokredit (enligt 7 kap 4 § budgetlagen)

Pensionsmyndighetens räntekontokredit används för att finansiera rörelsekapital till myndighetens verksamhet som helhet, det vill säga som kreditutrymme för de löpande administrationskostnader avseende samtliga finansieringskällor. Behovet av kreditutrymme avseende administrationskostnaderna har vi sedan myndighetsstarten skattat till 10 procent av den totala kostnaden vilket vi också getts utrymme för i den kreditram som framgår av regleringsbrevet. Krediten har för detta ändamål endast använts marginellt.

Konstruktionen av avgiftsuttaget ur premiepensionssystemet, med årligt avgiftsuttag i maj månad, medför att krediten på räntekontot används till premiepensionens administrationskostnader under årets första månader fram till avgiftsuttaget. Under andra halvåret inverkar avgiftsuttaget i maj positivt på saldot på räntekontot. Krediten används även för Skatteverkets, Kronofogdens och Statens servicecenters administrationskostnader avseende premiepension, vilka ingår i det årliga avgiftsuttaget Pensionsmyndigheten gör i maj, och som vi överför till dessa myndigheter månadsvis i tolfedelar.

Kreditanvändningen för perioden bedöms rymmas inom tilldelad räntekontokredit, 340 miljoner kronor för 2019.

Särskild kredit (enligt 7 kap 6 § budgetlagen)

För att klara likviditetsbehovet i handeln med pensionsspararnas fonder behövs en särskild kredit. Krediten uppgick vid myndighetsstarten 2010 till 9 000 miljoner kronor och sänktes från 2014 till 8 000 miljoner kronor. Behovet av den särskilda krediten är beroende av bland annat antalet fondbyten, pensionsspararnas behållning och i vilka fonder som handel sker.

Fondhandeln med nya pensionsrätter som genomförs årligen i december finansieras av de i förväg inbetalda pensionspremierna, men vissa år händer det att det saknas tillräckligt med medel för att motsvara den pensionsgrundande inkomsten som fastställts av Skatteverket. De år då detta hänt har underskottet tidigare finansierats via lån från nästföljande intjänandeår inom den tillfälliga förvaltningen, och reglerats under våren året efter. Användningsområdet för denna kredit har därför under senare år utvidgats från att tidigare bara avse den dagliga fondhandeln till att nu även omfatta den årliga placeringen av pensionsrätter.

Analys

Användningen av den särskilda krediten ökade successivt fram till 2011 då krediten en enskild dag nyttjades med 7 225 miljoner kronor strax före möjligheten för förvaltningsbolag att göra automatiska massfondbyten stoppades.

Historiskt har det visat sig att då osäkerhet råder på finansmarknaden, till exempel vid kraftig börsnedgång, ökar fondbytena och därmed belastningen av krediten oavsett om förvaltningsbolag är inblandade eller inte. På lång sikt, i takt med att premiepensionssystemet växer och det totala förvaltade kapital som kan bli föremål för fondbyten successivt ökar, stiger användningen av den särskilda krediten.

Under en enskild dag har den högsta kreditanvändningen för respektive år sett ut enligt följande.

2016	1 422 miljoner kronor (2016-02-11)
2017	2 244 miljoner kronor (2017-05-11)
2018	3 710 miljoner kronor (2018-06-13)

Fondhandelskrediten under 2019

I det nya fondavtalet som trätt i kraft den 1 november 2018 har lagstiftaren och Pensionsmyndigheten tagit fram ett antal nya krav som fondförvaltaren måste uppfylla för att få verka på premiepensionens fondtorg. Utöver de fonder som inte klarar kraven kan ytterligare fonder haft svårt att motivera en medverkan på det nya fondtorget ur ett lönsamhetsperspektiv, särskilt med tanke på de nya avgifter som tillkommit, och därför inte lämnat in någon ansökan för fortsatt deltagande. Detta kommer att leda till att ett stort antal befintliga fonder inte längre kommer att medverka på fondtorget. Dessa fonder måste då avregistreras från fondtorget och samtliga av Pensionsmyndighetens andelar säljas av. Pengarna placeras därefter i annan, på förhand bestämd, fond.

Normalt avregistreringsförfarande

Vid ett normalt avregistreringsförfarande skickas säljorder till fondförvaltaren som sedan levererar säljlikviden någon dag senare. Pensionsmyndigheten skickar i vissa fall iväg köporder till den nya fonden någon dag innan säljlikvid kommit in, för att på så sätt minska tiden som spararens konto är låst. Köplikviden finansieras i detta fall med hjälp av fondhandelskrediten. Ett annat exempel där krediten belastas är då säljlikviden blir försenad eller uppdelad och köplikvid ändå måste skickas iväg på en specifik dag.

Alternativt avregistreringsförfarande

Pensionsmyndigheten använder ibland vid stora kapitalflöden en metod som inte belastar fondhandelskrediten. Det går till på så sätt att datum för köp medvetet sätts någon dag efter den förväntade dagen för säljlikvid. På så sätt får vi in pengarna innan vi skickar iväg dem till en ny fond, givet att processen går enligt plan. Problemet med denna metod är att kundernas konton blir låsta under processen.

Behov 2019

Under 2019 ser Pensionsmyndigheten att ett mycket stort antal avregistreringar av fonder kommer att ske. För att hinna med detta resursmässigt kommer dessa att spridas ut över tid. En önskvärd målsättning är dock att ha detta klart under det första halvåret 2019. Begränsningar finns dock inte bara gällande resurser, men också systemmässigt och inte minst i form av fondhandelskrediten.

Problemställning

Pensionsmyndigheten kan hantera stora likvidflyttar dagligen om allt går enligt plan. Risker finns dock att något problem uppstår och vid ett sådant tillfälle kan kreditutnyttjandet öka i snabb takt. Det räcker med att ett par fonders säljlikvid blir förskjutet för att fylla upp dagens kreditutrymme på 8 miljarder kronor.

Det alternativa avregistreringsförfarandet är att föredra på så sätt att det inte belastar kreditutrymmet. Problemen med metoden är dock att kundernas konton blir låsta och det går till exempel varken att göra ett fondbyte, betala ut pension eller byta försäkringsprodukt till den traditionella försäkringen. Om säljprocessen av någon anledning skulle bli fördröjd kommer krediten att belastas ändå, och dessutom förblir kundens konto låst. Detta scenario kan bli verklighet i ett antal fall där fonderna tvingas in i en likvidationsprocess tack vare att Pensionsmyndigheten säljer av majoriteten av fondernas kapital. En likvidationsprocess kan i värsta fall ta flera månader att avsluta.

Slutsats

Med anledning av avregistreringar av fonder till följd av det nya regelverket för deltagande på Pensionsmyndighetens fondtorg kommer vi att ha en kraftigt förhöjd frekvens av avregistreringar under 2019. Sannolikheten för att många av dessa avregistreringar kommer att belasta fondhandelskrediten

är stor. Pensionsmyndigheten har därför tidigare framfört behovet av att tillfälligt få krediten utökad under 2019.

Vi konstaterar att det i regleringsbrevet för 2019 inte finns någon skrivning avseende utökad fondhandelskredit. Vår bedömning kvarstår dock, att fondhandelskrediten behöver höjas med ca 5 miljarder kronor utöver dagens 8 miljarder, till totalt 13 miljarder kronor tillfälligt under 2019, för att säkerställa en trygg fondavveckling inom rimlig tid.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

1:5 Barnpension och efterlevandestöd

Tabell 21. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

2018	2019	2020	2021	2022
951 151	969 800	1 009 000	1 029 400	1 055 100

Analys

För år 2018 beräknas utgifterna bli 722 miljoner kronor för barnpension och 229 miljoner kronor för efterlevandestöd.

Antalet barnpensioner har tidigare minskat under en dryg tioårsperiod men sedan tre år tillbaka så ökar de och de beräknas fortsätta öka under prognosperioden. Antalet barnpensioner är vanligast för barn över 12 år. Antalet personer i de åldrarna beräknas öka enligt SCB:s befolkningsprognos.

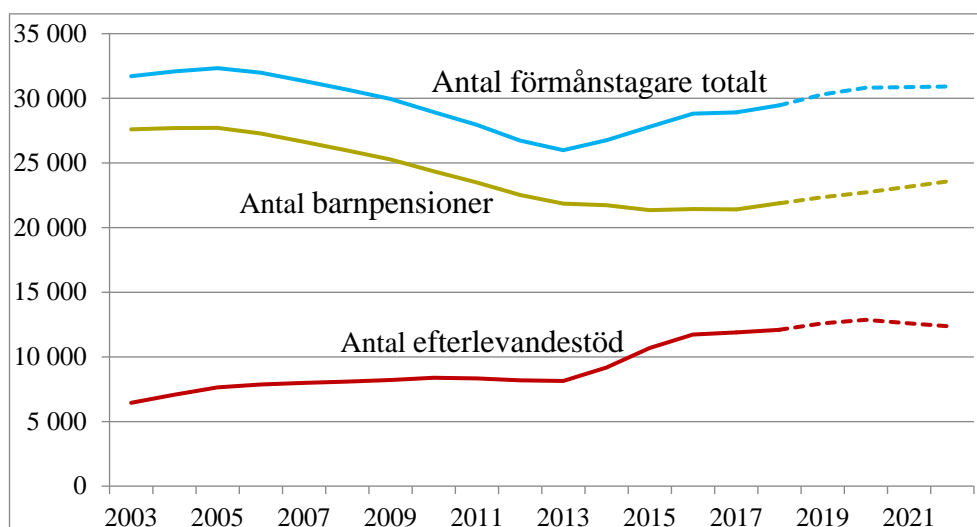
Antalet efterlevandestöd minskade något under åren 2011–2013 men under åren 2014–2018 ökade antalet, från 8 100 i december 2013 till 12 100 i december 2018. Antalet efterlevandestöd påverkas av antalet barn som söker asyl. De barn som invandrar till Sverige och vars ena eller båda föräldrar har avlidit kan ha rätt till efterlevandestöd.

Nivån för underhållsstödet är idag högre än efterlevandestöd och det har höjts ytterligare 2018 för barn som har fyllt 15 år. De som kan vara berättigade till efterlevandestöd men som inte har verifikation på föräldrarnas dödsfall kan söka underhållsstöd istället för efterlevandestöd. Detta kommer troligen ha en dämpande effekt på utgiftsutvecklingen för efterlevandestöd.

Det beräknas att antalet efterlevandestöd kommer att fortsätta att öka till och med 2020 för att därefter sakta minska eftersom antalet som upphör år 2021 och 2022 beräknas bli fler än antalet som tillkommer.

Det diagram som följer visar utvecklingen av antalet med de två förmånerna i december respektive år samt det totala antalet förmånstagare med barnpension och/eller efterlevandestöd.

Figur 6. Antal förmånstagare med barnpension eller efterlevandestöd, utfall och prognos

Medelbeloppet för barnpension påverkas av inkomstindex. Inkomstindex har räknats upp med 3,1 procent 2019 och med följsamhetsindexeringen innebär det att inkomstgrundad barnpension har räknats upp med 1,4 procent. Medelbeloppet beräknas bli 32 700 kronor år 2019 och 34 100 kronor år 2022.

Medelbeloppet för efterlevandestöd, som främst påverkas av prisbasbeloppet, beräknas bli 16 300 år 2019 och 17 300 år 2022. Ett skäl till ökningen är att andelen efterlevandestöd som inte är samordnade med barnpension beräknas öka de närmaste åren. En större andel av efterlevandestöden beräknas således vara oreducerade. Detta medför att medelbeloppet för efterlevandestöd ökar.

Tiden för retroaktivitet för efterlevandestöd har sänkts från två år till 6 månader den 1 juli 2018. Det har en sänkande effekt på utgiftsprognosen.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i november 2018.

Figur 7. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	955 200	967 100	999 500	1 025 900	1 055 300
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden			+3 100	-1 700	-4 800
Volym- och strukturförändringar	-4 049	+2 700	+6 400	+5 200	+4 600
Ny regel					
Övrigt					
Ny prognos	951 151	969 800	1 009 000	1 029 400	1 055 100
Differens i 1000-tal kronor	-4 049	+2 700	+9 500	+3 500	-200
Differens i procent	-0,5	+0,3	+1,0	+0,3	-0,0

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen för inkomstindex har höjts för åren 2020–2021 men sänkts för år 2022. Prognosen för prisbasbeloppet har sänkts för åren 2020–2022.

Volym- och strukturförändringar

För efterlevandestöd har antalsprognosen höjts något jämfört med prognosen i föregående anslagsuppföljning. Vi beräknar att det kommer att nybeviljas något fler med efterlevandestöd. De retroaktiva utgifterna för barnpension har höjts något. Vi har sänkt prognosen för medelbeloppet för barnpension och efterlevandestöd eftersom medelbeloppet varit något lägre de sista månaderna jämfört med vad vi prognostiserade vid föregående anslagsuppföljning.

1:7 Pensionsrätt för barnår

Tabell 22. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Anslag (= tillgängliga medel=anslagsbelastning)	7 366 900 ¹	7 303 100 ²	7 513 900	7 743 200	8 323 600
Preliminär avgift	7 386 105	7 423 993			
Reglering, avser förhållanden tre år tidigare	-19 205	-120 893	-170 500	-195 400	63 300
Prognostiserad avgift för respektive år	7 212 800	7 485 000	7 684 400	7 938 600	8 260 300

Anslaget omfattar statliga ålderspensionsavgifter för barnårsrätt till personer med barn under 5 år (adoptivbarn utgör ett undantag och pensionsrätten för dem beräknas från det datum när föräldern/föräldrarna får omvårdnaden vilket kan leda till att barnets ålder förskjuts till 10 års ålder).

Den statliga ålderspensionsavgiften består av två delar: preliminär avgift som baseras på den beräknade pensionsrätten för barnår och ett regleringsbelopp som täcker avvikelserna mellan det preliminära belopp som tagits ut och faktisk avgift. Regleringen äger rum tre år efter det att det preliminära beloppet tas ut.

Analys

För försäkrad förälder till små barn i åldern 0–4 år och/eller med adoptivbarn som inte uppnått 11-årsåldern, fastställs det pensionsgrundande beloppet som det förmånligaste av följande tre beräkningsalternativ:

1. En utfyllnad till den enskildes pensionsunderlag året före barnets födelse/året då adoptivbarnet är i adoptivföräldrars vård.
2. En utfyllnad till 75 procent av den genomsnittliga pensionsgrundande inkomsten för alla försäkrade under 65 år.
3. Ett fast belopp på ett inkomstbasbelopp.

Prognosen påverkas dels av antalsutvecklingen av barn huvudsakligen i åldern 0–4 år, dels av utvecklingen av medelbelopp som beräknas i de olika beräkningsalternativen. Medelbeloppen påverkas i sin tur av timlöneutvecklingen, inkomstbasbeloppets utveckling och utvecklingen av den pensionsgrundande inkomsten.

Anslagsbeloppet år 2019 är 7 303 miljoner kronor inklusive ett regleringsbelopp på -121 miljoner kronor. År 2020 beräknas anslaget uppgå till 7 513 miljoner kronor inklusive ett regleringsbelopp om -171 miljoner kronor. Utvecklingen av anslagsposten, exklusive regleringsbelopp, för åren

¹ Fastställd av riksdag eller regering

² Fastställd av riksdag eller regering

2019-2022 följer utvecklingen av timlönen och inkomstbasbeloppet samt antalet barn i åldern 0–4 år.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen november 2018.

Tabell 23. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	7 366 900	7 379 600	7 509 000	7 781 000	8 314 200
Överföring till/från andra anslag					
Ändrade makroekonomiska antaganden	0	-23 100	-28 600	-59 000	-85 100
Volym- och strukturförändringar	0	+7 600	+35 900	+36 800	31 100
Ny regel					
Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare	0	0	-2 400	-15 600	63 300
Differens mot förslag i budgetpropositionen	0	-61 000	0	0	100
Ny prognos	7 366 900	7 303 100	7 513 900	7 743 200	8 323 600
Differens i 1000-tal kronor	0	-76 500	+4 900	-37 800	9 400
Differens i procent	0,0	-1,0	+0,1	-0,5	0,1

Ändrade makroekonomiska antaganden

Prognosen är sänkt för 2019 och framåt på grund av sänkt prognos för timlöneökningar.

Volym- och strukturförändringar

Prognosen är höjd på grund av ändrad prognos för de olika beräkningsalternativen.

Ändrat regleringsbelopp avseende tre år tidigare

År 2020 och 2021 är prognosen sänkt något p.g.a. ändrad prognos för beräkningsalternativen. År 2022 är prognosen höjd p.g.a. skillnaden mellan prognosen för 2019 och det belopp som står i regleringsbrevet för 2019.

Differens mot den beslutade riksdagsbudgeten

Differensen mellan vår föregående prognos och den beslutade riksdagsbudgeten sänker anslagsbelastningen för år 2019.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget

Tabell 24. Prognos anslag. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Pensioner från AP-fonderna	304 439 000	314 154 000	324 211 000	331 751 000	340 956 000
Övriga utgifter från AP-fonderna	3 142 000	3 067 000	3 212 000	3 315 000	3 391 000
Summa under utgiftstaket	307 581 000	317 221 000	327 423 000	335 066 000	344 347 000
Premiepensioner	10 142 000	11 629 000	13 376 000	15 315 000	17 389 000
Summa ålderspensionssystemet	317 723 000	328 850 000	340 799 000	350 381 000	361 736 000

De utgifter som redovisas i detta avsnitt omfattar den inkomstgrundade ålderspensionen, det vill säga förmånerna tilläggspension, inkomstpension och premiepension. Dessa förmåner finansieras via AP-fonderna och premiepensionssystemet. Även AP-fondernas administrationskostnader, förvaltningsavgifter och kostnadsersättningar till Pensionsmyndigheten och Skatteverket med flera ingår i de utgifter som redovisas. Dessutom ingår överföringar av pensionsrätter till de europeiska gemenskaperna enligt lag (2002:125).

Utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna ingår inte i statens budget. AP-fondernas utbetalningar och administrationskostnader m.m. redovisas ändå under statens utgiftstak. Premiepensionerna redovisas däremot inte under utgiftstaket.

Observera att prognosen inte har tagit hänsyn till Pensionsgruppens överenskommelse om bland annat höjd pensionsålder.

Analys

Utgifterna för de inkomstgrundade pensionsförmånerna beräknas öka med 9,5 miljarder kronor från år 2017 till 2018. Under 2019 beräknas utgifterna öka med 11,2 miljarder. Under perioden 2020–2022 beräknas utgifterna öka med mellan 9,5 och 11,8 miljarder per år. Variationen förklaras i huvudsak av indexeringen av pensionerna, se avsnittet Prognoser för inkomstindex och balanstal.

Frånsett de variationer som orsakas av indexeringen ökar utgifterna för de inkomstgrundade ålderspensionerna. Utgiftsökningen beror främst på ett ökat antal ålderspensionärer och att en allt större andel av pensionärerna har inkomstgrundad ålderspension.

Antalet med inkomstgrundad ålderspension kan beräknas som summan av antalet tilläggs pensioner för födda 1937 eller tidigare och antalet inkomst pensioner. Då bortses från de som endast har premiepension. De har inte pension som sin primära inkomstkälla utan tar ut premiepension för att få tillgång till rabatter, t.ex. på kommunala färdmedel. I december 2018 var antalet med inkomstgrundad pension enligt denna definition 2 161 000. Det beräknas att detta antal har vuxit till 2 288 000 till december 2022.

Antalet tilläggs pensioner var 2 055 000 i december 2018 och beräknas vara 1 780 000 i december 2022. Från och med 2019 kommer antalet tilläggs pensioner att minska relativt kraftigt eftersom det då inte kommer tillkomma några 65-åringar med tilläggs pension. De 65-åringar som går i pension 2019 får enbart inkomstgrundad pension från det nya pensionssystemet, det vill säga inkomst- och premiepension.

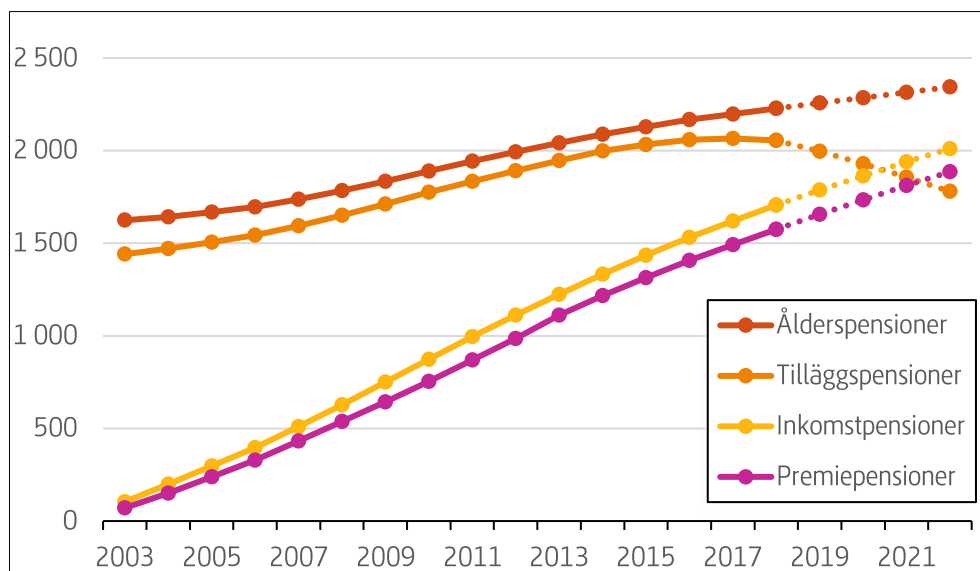
Antalet inkomst pensioner var 1 706 000 i december 2018 och beräknas vara 2 011 000 i december 2022. Orsaken till den kraftiga ökningen är att allt fler födelseårgångar i pensionsålder omfattas av denna förmån.

Antalet premiepensioner är färre än antalet inkomst pensioner trots att ungefär 5 500 personer endast har premiepension. De flesta av dem som endast tar ut premiepension är yngre än 65 år. Ungefär 126 500 pensionärer som är 65 år eller äldre har inkomst pension men ingen premiepension. En del av dem som har inkomst pension men ingen premiepension har inte heller rätt till premiepension eftersom premiepensionsrätter inte kunde tjänas in före 1995. Antalet premiepensioner, exklusive premiepensioner till efterlevande, var 1 575 000 i december 2018 och beräknas vara 1 886 000 i december 2022.

Diagrammet nedan visar hur antalet ålderspensioner (inklusive personer med endast garantipension) har utvecklats sedan 2003 och hur antalet

beräknas fortsätta att öka. Dessutom redovisas utvecklingen för de olika inkomstgrundade ålderspensionerna.

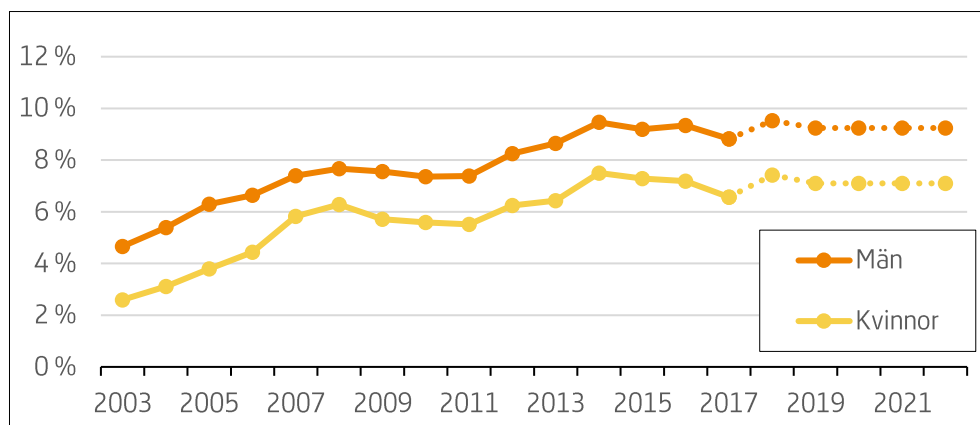
Figur 8. Antal ålderspensioner samt antal tilläggs pensioner, inkomstpensioner och premiepensioner i december, 1 000-tal

Under 2017 sjönk uttaget av ålderspension relativt markant både bland män och bland kvinnor. Detta mönster fortsatte under 2018. En större andel äldre valde att pensionera sig både vid under och över 65 års ålder. Den sammantagna effekten är dock att en mindre andel av alla 65-åringar har valt att gå i pension.

Andelen som går i pension vid 61 års ålder följer ingen tydlig trend. För 2019 görs antagandet att andelen återgår till en nivå som ungefär motsvarar ett medelvärde av föregående år. Dessa antaganden har stor inverkan på prognosen över det totala antalet med tidigt uttag men är ganska osäkra. Följande diagram visar utvecklingen för andelen 61-åringar med inkomstpension.

Figur 9. Andel 61-åringar med inkomstpension, procent (bas: antal 61-åringar i befolkningen)

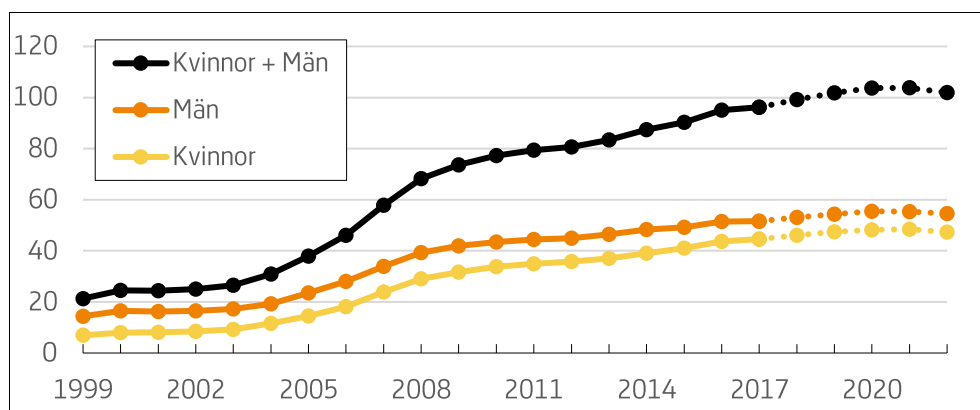

Det kan finnas flera skäl till att en person väljer att ta ut sin ålderspension före 65 års ålder. Eftersom det finns många olika orsaker att ta ut sin ålderspension tidigt är det svårt att bedöma utvecklingen på längre sikt. Pensioneringsbeteendet kan till exempel påverkas av konjunkturförändringar, eventuell balansering av inkomstpensionerna och regeländringar inom till exempel skattelagstiftningen, sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. En konjunkturedgång kan påverka pensioneringsbeteendet på olika sätt. Fler arbetslösa kan medföra att fler väljer tidigt uttag av ålderspension. Å andra sidan kan den ökade osäkerheten medföra att färre väljer att sluta förvärvsarbete ”i förtid” och att färre väljer att ta ut sin ålderspension för att placera pensionsbeloppet i kapitalförsäkringar eller på annat sätt. Ökat medialt fokus och ett ökat utrymme i den offentliga debatten om pensioner och pensionsålder påverkar troligtvis också när människor väljer att gå i pension.

Det diagram som följer visar antal inkomstpensioner (före 2004 är det antal tilläggs pensioner) i åldern 61–64 sedan år 1999 och en prognos fram till år 2022. Kurvans avmattning vid år 2022 förklaras av skillnader i storleken på årskullarna.

Figur 10. Antal personer i december med inkomstpension (före 2004 tilläggs pensioner) i åldern 61–64 år, 1 000-tal

Antalet personer som valt att senarelägga pensionsuttaget till efter 65 år ökade kraftigt under större delen av 00-talet men ökade sedan i långsammare takt under några år. Under åren 2012–2018 har antalen ökat lite kraftigare igen. Den andel som har inkomstpension vid 65 års ålder har minskat i stort sett varje år mellan 2011 och 2018. För 2018 sjönk andelen relativt kraftigt, likt föregående år.

Till följd av utvecklingen under de två senaste åren så antar prognosen att trenden att ta ut pension efter 65 kommer att utveckla sig snabbare än vad som tidigare prognosticerats. Medial uppmärksamhet kring pensionsåldersfrågor kan ha effekten att denna utveckling går snabbare än tidigare. Vi antar i prognosen att andelen 65-åringar med inkomstpension kommer att sjunka relativt markant under 2019, men något mindre kraftigt

än för de två föregående åren. Jämfört med föregående prognos så antar vi i den nya prognosen att andelen kommer att sjunka kraftigare under åren 2020–2022.

Det är färre personer som gör sent uttag än tidigt uttag av ålderspension. De flesta som väljer sent uttag skjuter bara upp pensionsuttaget något eller några år medan antalet nybeviljade ålderspensioner med tidigt uttag är relativt jämnt fördelat mellan 61 och 64 år. Därför har tidigt uttag större effekt på utgifterna än sent uttag.

Medelbeloppet för inkomstpension beräknas öka kraftigt vilket bland annat beror på tjugondelsinfasningen av förmånen och av indexering.

Medelbeloppet för premiepension ökar över tid till följd av att nya ålderspensionärer har kunnat arbeta in premiepensionsrätt under fler år än tidigare födelseårgångar. Beloppet påverkas även mycket av aktie- och ränteutvecklingen samt av ändringar av förskottsräntan för premiepension.

Medelbeloppet för inkomstpension beräknas öka med 6,1 procent 2019 och med mellan 4,6 och 5,8 procent per år under 2020–2022. Medelbeloppet för premiepension, exklusive premiepension till efterlevande, förväntas öka med omkring 9 procent per år under 2019–2022. Utvecklingen av medelbeloppet för premiepension är känsligt för utvecklingen på aktie- och räntemarknaden och inflödet av nya pensionärer. De nya pensionärerna påverkar medelbeloppet mycket eftersom de inte bara har fler år med intjänande i premiepensionssystemet, men också fler år av förräntad pensionsbehållning.

Medelbeloppet för tilläggspension beräknas minska med 1,7 procent 2019 och minska med mellan 0,6 och 1,3 procent under 2020–2022.

Medelbeloppet minskar på grund av att denna förmån är under avveckling. Från och med 2019 så kommer inga 65-åringar längre att få tilläggspension där de pensionerar sig.

År 2019 beräknas knappt 50 procent av utbetalningarna utgöras av tilläggspension, knappt 47 procent av inkomstpension och knappt 4 procent av premiepension. År 2022 beräknas tilläggspensionens andel ha minskat till knappt 40 procent. Inkomstpension beräknas då utgöra knappt 56 procent av utbetalningarna och premiepension knappt 5 procent.

Jämförelse med föregående prognos

I tabellen nedan görs en jämförelse med föregående prognos som lämnades till regeringen i november 2018.

Tabell 25. Prognosjämförelse. Beloppen anges i 1000-tal kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Föregående prognosbelopp	317 748 000	329 876 000	340 985 000	352 775 000	365 911 000
Varav utgifter under utgiftstaket	307 608 000	317 655 000	326 756 000	336 202 000	346 822 000
Ändrade makroekonomiska antaganden	-1 000	-2 000	+1 499 000	+47 000	-1 012 000
Volym- och strukturförändringar	-20 000	-449 000	-794 000	-1 172 000	-1 449 000
Ny regel					
Förändring av överföringar till EG	-5 000	-3 000	-4 000	-4 000	-3 000
Förändring av administrationskostnader	-1 000	+20 000	-34 000	-7 000	-11 000
Ny prognos utgifter under utgiftstaket	307 581 000	317 221 000	327 423 000	335 066 000	344 347 000
Förändrad prognos för premiepensioner	+2 000	-592 000	-853 000	-1 258 000	-1 700 000
Ny prognos	317 723 000	328 850 000	340 799 000	350 381 000	361 736 000
Differens i 1000-tal kronor	-25 000	-1 026 000	-186 000	-2 394 000	-4 175 000
Differens i procent	-0,0	-0,3	-0,1	-0,7	-1,1

Ändrade makroekonomiska antaganden

Den främsta makroekonomiska påverkan på utgifterna utgörs av förändringar i inkomstindex vilket påverkar inkomstpensionen och tilläggspensionen.

Jämfört med prognosen som lämnades i november så har prognosen av inkomstindex höjts för 2020 med 0,46 procent, höjts marginellt för 2021 och sänkts med 0,29 procent för 2022. Prognosen för utgifter under utgiftstaket, inkomst- och tilläggspensioner, höjs respektive sänkts för 2020 och 2022 med andelar som ungefär motsvarar sänkningen av inkomstindex. En sänkning av prognosen av timlöneökning och inflation, vilka används för att prognosticera vissa av AP-fondernas administrationskostnader, förklarar sänkningen med 1 respektive 2 miljoner för åren 2018 och 2019.

Volym- och strukturförändringar

Jämfört med föregående anslagsuppföljning så har antalet pensionärer sänkts för åren 2019–2022. Skälet till detta är dels ett ovanligt högt antal dödsfall under året, dels ändrade antaganden om framtida pensioneringsbeteende. Andelen äldre som väljer att gå i pension senare än 65 års ålder prognosticeras öka mer under 2019–2022 än vad som prognosticerades i föregående prognos. Detta medför en sänkning med ungefär 3 600 ålderspensionärer för 2019 och ungefär 9 800 pensionärer för 2022.

Förändring för överföringar till EG

Prognosen för överföringar till EG:s tjänstepensionssystem har sänkts för 2018 och antagandet om utvecklingen på sikt har sänkts från tidigare omkring 10 miljoner per år ner till omkring 7 miljoner per år.

Förändring för administrationskostnader

Prognosen av administrationskostnader har främst höjts för år 2019 och sänkts för 2020.

Förändrad prognos för premiepensioner

Prognosen för premiepension har sänkts relativt betydligt för åren 2019–2022. Skälet till detta är den senaste tidens utveckling på aktiemarknaden, den sänkta prognosen av antalet nya pensionärer under de kommande åren (se stycket Volym- och strukturförändringar ovan), och att en lägre andel av nya och befintliga ålderspensionärer får premiepension än vad som tidigare prognosticerats.

www.pensionsmyndigheten.se